

KVÜÕA teadusajakirjas avaldatavate kaastööde vormistamise juhend

1. Üldist¹

Kaastöö kogumaht on tavaartiklite puhul üldjuhul kuni 60 000 tähemärki (tühikutega), ülevaateartiklite puhul (nt teaduskonverentsid, teadusprojektide käsitlused) kuni 18 000 tähemärki (tühikutega). Kaastöö mahu hulka arvestatakse kõik artikli osad (sh kirjanduse nimekiri, teiskeelne kokkuvõte²), kuid mitte autorite tutvustusi.

Kaastöö käsikiri esitatakse elektrooniliselt A4-formaadis reavahega 1,5 ja tähesuurusega 12. Tekst joondatakse vasakule. Lisatakse leheküljenumbreid.

Esimesele leheküljele märgitakse artikli täielik pealkiri, selle alla autori(te) ees- ja perekonnanimi või -nimed. Täpsemad andmed autori(te) kohta esitatakse artikli lõpus, kirjanduse loetelu järel (vt p 9). Kaastööle lisatakse autori(te) ingliskeelne tutvustus (vt p 10), mis paigutatakse eraldi peatükina iga kogumiku lõppu.

Eestikeelne kaastöö algab eestikeelse ülevaatega. Lõiku alustab poolpaksus kirjas pealkiri „Ülevaade“ (lõpus punkt), millele järgneb samalt realt tekst. Ülevaate pikkus on kuni 1000 tähemärki (tühikutega). Kaastööle tuleb lisada võõrkeelne kokkuvõte (ingl k *summary*). Võõrkeelne kokkuvõte paigutatakse kaastöö lõppu.

Võõrkeelse kokkuvõtte pealkirjaks on artikli pealkirja tõlge (mitte „Resüme“ „Võõrkeelne kokkuvõte“ vms). Pealkirjale järgneb autori nimi. Võõrkeelse kokkuvõtte maht on kuni 6000 tähemärki (tühikutega).

Võõrkeelne kaastöö algab võõrkeelse ülevaatega. Võõrkeelse kaastöö lõppu lisatakse eestikeelne kokkuvõte. Eestikeelse kokkuvõtte pealkirjaks on artikli pealkiri eesti keeles. Kokkuvõtte maht on kuni 6000 tähemärki (tühikutega).

Ülevaatele järgnevad võtmesõnad nii eesti kui ka võõrkeeles (kuni kuus). Võtmesõnade loetelu vormistatakse järgmiselt.

Võtmesõnad: sõna1, sõna2, sõna3, sõna4, sõna5

Keywords: word1, word2, word3, word4, word5

Viide rahastajale, tänusõnad jms esitatakse joonealuse märkusena ülevaate (mitte pealkirja) juures.

---

¹ Juhendi koostamisel on olnud eeskujuks ERÜ aastaraamatu kaastöö vormistusnõudeid.

² *Teiskeelne kokkuvõte* on eestikeelse kaastöö puhul võõrkeelne, võõrkeelse kaastöö puhul eestikeelne kokkuvõte.

2. Teksti liigendus

Kaastöö on liigendatud peatükkideks ja alapeatükkideks, mis nummerdatakse.

Näide

1. Sissejuhatus
2. Esimene põhipeatükk
  - 2.1. Esimene alapeatükk
  - 2.2. Teine alapeatükk
3. Teine põhipeatükk
4. Kokkuvõte

Lõplik kujundus tehakse ajakirja toimetamise ja küljendamise käigus.

3. Joonised ja tabelid

Väiksemad, Wordis koostatud joonised (sh pildid) ja tabelid paigutatakse põhiteksti sisse. Mahukamaid jooniseid ja tabelleid ei lisata põhiteksti, vaid paigutatakse teksti lõppu või saadetakse eraldi failina. Sel juhul tähistatakse tekstis joonise või tabeli asukoht (nt „siia tabel 1”, „siia joonis 2”). Kõik joonised ja tabelid nummerdatakse. Tekst peab sisaldama viidet igale joonisele ja tabelile (nt: „vt joonis 1“; „tabel 1“).

Joonise allkiri on joonise all, tabeli pealkiri on tabeli kohal. Mõlemad on kirjastiilis Times New Roman ja kirjasuurusega 11 ning lõpevad punktita.

Joonise näide

JOONIS
*****
%%%%%%%%%

Joonis 1. Joonise allkiri

Tabeli näide

Tabel 1. Tabeli pealkiri

4. Lühendid

- Vähem tuntud lühendid seletatakse nende esmakordsel mainimisel lahti, samuti pikemad nimetused või terminid ning nende kontekstuaalne lühikuju.

Näited

vaatlemis-, orienteerumis-, otsustamis- ja tegutsemistsükkel (edaspidi *VOOT-tsükkel*); rahvusvaheliste lepingute õiguse Viini konventsioon (edaspidi *Viini konventsioon*)

- Üldtuntud lühendeid lahti ei seletata.

Näited

dets, kpt, ÜRO

- Lühendite järele üldjuhul **punkti ei panda**, v.a võõrkeelsed lühendid.

Näited

saj, lk; *ibid.*, p. (*page*), pp. (*pages*), s. (*sivu*), S. (*die Seite*), Ed., Vol., No

- Tiitlite puhul kasutatakse üldjuhul järgmisi lühendeid: prof, mag, MA, MSc, MTh, PhD. Neid lühendeid **kaldkirja ei panda** (vrd võõrkeelseid väiketähtlühendeid, nagu *dr. phil.*; *mag. theol.*).

5. Kaldkiri, jutumärgid ning suur ja väike algustäht

- Kaldkirja pannakse **terminid ja tsitaatsõnad** (võõrkeelsed sõnad), samuti **tsitaadid**, mis on pikemad kui kaks rida (viimase kohta vt punkti 6).

Näited

termin *manööversõjapidamine*; *ad hoc*-liikumine, *bellum iustum*'i mõiste

- **Võõrkeelseid nimesid** kaldkirja ei panda, samuti mitte võõrkeelsest nimest või nimetusest moodustatud **akronüüme**.

Näited

Wehrmacht, ajaleht Universitas Tartuensis; ENDC, NATO (võõrkeelsed lühendid)

NB! Ajalehed ja ajakirjad kirjutatakse **läbiva suurtähega ja jutumärkideta**.

- **Jutumärkidesse** pannakse vaid pealkirjad:

- 1) dokumendid, teosed, sarjad, rubriigid (nt Kaitseväge juhataja käskkiri nr 101 „Sõjaväeliste auastmete andmine“);
- 2) pealkirjalaadsed üritused (nt konverents “Sõjandusega seotud tekstide tõlkimine ja tõlgendamine”).

Muude õigekirjaküsimuste kohta leiab täpsemat teavet „Eesti keele käsiraamatust“

(<http://www.eki.ee/books/ekk09/index.php?p=2&p1=7>) ja e-keelenõust

(<http://kn.eki.ee/>).

6. Tsiteerimine

- **Lühemad tsitaadid** pannakse jutumärkidesse, **pikemad tsitaadid** kui kaks rida esitatakse kaldkirjas eraldi lõiguna.

Näide

Sõjavägi vajab mitte ainult tehnikerisi, vaid "tehnilisi ohvitserisi" – tubeid sõjamehi, kes hästi füüsiliselt ja vaimliselt väljaarenenud, sõjaliselt ettevalmistud, distsiplineeritud ning omavad tehnika teadmisi, mõistmisega neid teadmisi kohastada sõjapidamiseks ja sõja instrumentide tehniliseks arenemiseks ja korras-hoidmiseks. Sarnast ettevalmistust pole veel ükski tehnikum andnud, ei usu et meie omagi suudab seda teha.

- **Tsitaadist väljajäetud osa** asendatakse kolme punktiga, mis pannakse kaldkriipsude vahele.

Näide

Arnold Ehrhardt väljendab seda nii: „Tema [Augustinuse] usk, et kirik saab selles maailmas rahu ja õiglust kaitsta, muutis kiriku /.../ poliitiliseks organiks.“

- Kui **suur täht muudetakse väikeseks või vastupidi**, pannakse see nurksulgudesse. Samuti pannakse nurksulgudesse **asendatud või lisatud sõnad ja tähed** (vt eelmist näidet). Tsitaat esitatakse originaalkujul isegi siis, kui see sisaldab vigu. Sel juhul võib originaalsõnastuse esiletõstuks kasutada tähiseid [*sic!*] või [!].

7. Viitamine

7.1. Viitamispõhimõtted

- Kaastöös kasutatakse joonealust viitamist (näiteid vt p 7.3.).
- Sõjateadlases kasutatav viitamissüsteem eristab viidet ühele lausele (või lauses esinevale või fraasile) ning viidet kahest ja enamast lausest koosnevale keeleüksusele.
- Kui viidatakse vaid **ühele lausele või lause lõpus olevale fraasile**, järgneb punkt viitenumbrile. Kui viidatakse (lause keskel olevale) sõnale või fraasile, on viitenumber vahetult selle järel. Viitenumber jääb püstkirja.

Näited

Schreier väidab, et sõjapidamise erastamine väljendub eelkõige erasektori sõjandusettevõtete kasutamises riikliku poliitika elluviimiseks². Terminoloogias on oluline eristada mõistet kui abstraktse mõtlemise vormi³ ja terminit kui mõistet tähistavat keeleüksust.

UKJ-i olulisust rõhutavad näiteks Kaitseliidu doktriini projekti peatükk „Operatsioonide juhtimine“¹, 1. jalaväebrigaadi ülema aastakäsk² ning Kaitseväe Ühendatud Õppeasutuste arengukava 2015–2022³.

- Kui viidatakse **pikemale tekstilõigule** kui üks lause, järgneb viitenumber punktile.

Näide

Aegade jooksul on riik taganud oma kodanikele teatud tüüpi teenuste osutamise, mis on tuginenud maksudest saadavale tulule. Selles kontekstis on ka sõjapidamine olnud ajast aega kindlasti üks avaliku sektori teenus. Sõjapidamise erastamist on varasematel aegadel mõistetud lihtsalt kui palgasõdurite osalemist sõdivate poolte vahelises relvastatud konfliktis.¹

- **Kaudviitamist** (viitamist ühele allikale teise allika kaudu) tuleb üldjuhul vältida. Kaudviitamine on mööndav juhul, kui algallikat pole võimalik kätte saada. Sel juhul osundatakse nii algallikale kui ka allikale, mille kaudu viidatakse.

Näide

(Getzels 1964, viidatud Arlini 1989: 232 järgi)

7.2. Viidete ülesehitus

- Kaastöös viidatakse **autori nime ja aastaarvuga**. Juhul kui autorit pole märgitud, viidatakse pealkirja ja aastaarvuga. Kirjesse võib märkida kas eesnime (eesnimed) või eesnime esitähe(d), kuid tuleb jälgida, et eesnime väljakirjutus oleks artikli piires ühtne.
- Kui artiklis viidatakse **mitu korda ühele ja samale allikale**, järgneb kirjele esimesel mainimisel nurksulgudes viite lühikuju.

Näide

Huntington, S. P. 2001. The Religious Factor in World Politics. – Religion und Politik. Ed. by D. Ruloff. Zürich: Rüegger, p. 147. [**Huntington** 2001]

- Edaspidi viidatakse sellele allikale autori **perekonnanime, teose ilmunisaasta ja viidatud leheküljenumbri** järgi.

Näide

Huntington 2001, p. 148.

- **Juhul kui teose tiitellehele pole märgitud autorit, viidatakse pealkirjaga.**

Näide

Eesti kaitseväge maaväge lahingutegevuse alused. 2010. Maaväge ohvitseride ja staabitöö väljaõppejuhend. Teine, parandatud ja täiendatud trükk. Kaitseväge Ühendatud Õppeasutused, taktika õppetool, lk 14. [KV MLA 2010]

- Kui viidatakse **eelmisele allikale**, kasutatakse ladinakeelset lühendit *ibid.*

Näited

Ibid., p. 202.

Ibid., pp. 202–205.

- Vahemiku märkimiseks kasutatakse mõttekriipsu („-”, s.o *Ctrl* + *miinusmärk*), mitte sidekriipsu („-”).

7.3. Veel joonealuste viidete näiteid

- Monograafia

Weithman, P. J. 2002. Religion and the Obligations of Citizenship. Cambridge: Cambridge University Press, p. 4.

Smith, M. A.; Timmins, G. 2000. Building a Bigger Europe: EU and NATO Enlargement in Comparative Perspective. London: Ashgate, pp. 3–8. [Smith, Timmins 2000]

- Raamatu ees-, järel- või saatesõnale viidatakse selle autori, mitte raamatu autori järgi.

Wyly, M. D. 2014. Taktika alused. – Lind, W. S. Manööversõjapidamise käsiraamat. Tartu: Aburgus, lk 103. [Wyly 2014]

- Teadusajakirja artiklid

Atkinson, H. A. 1932. Religion as a Cause of War. – The Causes of War: Economic, Industrial, Racial, Religious, Scientific, and Political. Ed. by A. Porritt. London: Macmillan, pp. 114–115.

Fairbanks, C. H. Jr. 1995. The Postcommunist Wars. – Journal of Democracy, Vol. 6, No. 4, p. 33.

Hesse, K. 1975. Kirche und Staat I–III. – Evangelisches Staatslexikon. 2. Aufl. Hrsg. Hermann Kunst *et al.* Stuttgart/Berlin, S. 1151.

- Ajaleheartiklid

Ajalehtede, ajakirjade juhtkirjadele jt autori nimeta tekstidele viidatakse pealkirja järgi ja kuupäeva täpsusega. Kuupäeva järele märgitakse olemasolul ka lehekülje number. Juhul kui teave pärineb Internetist, paigutatakse link järgmisele reale (vt ka järgmist punkti).

Tööd alustas kõikide militaarhuviliste lemmikraadio Sõduri FM. 2015. – Postimees, 4. mai.

<<http://siil.postimees.ee/3177797/tood-alustas-koikide-militaarhuviliste-lemmikraadio-soduri-fm>> (11.05.2015).

- Interneti-allikas

Interneti-aadressile lisatakse sulgudes kuupäev, mil info on Internetist võetud. Selleks et link aktiveeruks, märgitakse lingi ette ja järele noolsulud (< >).

Noeth, R. J.; Volkov, B. B. 2005. Evaluating the Effectiveness of Technology in our Schools. – ACT Policy Report. ACT. 02 November.

<<http://www.act.org/path/policy/reports/index.html>> (20.02.2006).

Kui Interneti-allikal ei ole autorit märgitud, siis viidatakse pealkirja järgi.

Julgeoleku ja riigikaitse koordineerimine. – Välisministeerium.

<<http://www.vm.ee/?q=node/7996>> (08.12.2012).

Elukestva õppe strateegia 2020. 2014. – Haridus- ja Teadusministeerium.

<<http://hm.ee/sites/default/files/strateegia2020.pdf>> (01.05.2015).

- Õigusaktid

Kaitseväge korralduse seadus, 19.06.2008, § 13. – RT I 2008, 35, 213, jõustunud 01.01.2009, viimane redaktsioon RT I, 16.12.2014, 16. [KVKS, 2008]

<<https://www.riigiteataja.ee/akt/116122014016>> (01.06.2015).

- Arhiivimaterjalid

Eesti Ajalooarhiiv 1241-1-132, leht 13p–14.

Eesti Ajalooarhiiv, fond 1241, nimistu 1, säilik 132, lehe 13 pööre ja leht 14

Eesti Riigiarhiiv 513-11-1, leht 253.

8. Kirjanduse loetelu

- Kõik viidatud allikad esitatakse artikli lõpus olevas kirjanduse nimekirjas. Selle loetelu pealkiri on „**Kirjandus**“ (mitte „Viidatud kirjandus“ vms), võõrkeelse kaastöö teksti puhul „Bibliography“. Kirjandus järjestatakse **tähestikuliselt ja nummerdamata**. Kasutatakse tähesuurust 11 ja kirjastiili Times New Roman.
- Kirjanduse loetelu kirje ühtib joonealuse viitega. Erandiks on artiklid: nende puhul märgitakse kirjanduse loetellu leheküljevahemik, mitte vaid konkreetse lehekülje number, kust teksti sees viidatud teave pärines.

Näide

Fairbanks, C. H. Jr. 1995. The Postcommunist Wars. – Journal of Democracy, Vol. 6, No. 4, pp. 18–34.

- Juhul kui viitamisel kasutatakse lühendit, tuleb see kirjanduse loetelus lahti kirjutada. Selleks kasutatakse võrdusmärki.

Näited

FM 1-02, 2004 = Field Manual No. 1-02 Operational Terms and Graphics. 2004. Washington, DC: Headquarters Department of the Army.
<<https://atiam.train.army.mil/soldierPortal/atia/adlsc/view/public/11444-1/FM/1-02/TOC.HTM>> (26.04.2007).

STANAG 2287 = STANAG 2287. 2006. LO (Edition 1) – Task Verbs for Use in Planning and the dissemination of orders. NATO Standardization Agency, 5 July.
<https://kv.mil.intra/Lists/ekvDocLibrary/J7/04_V%C3%A4lja%C3%B5ppmaterjalid/SANAG%202287%20Task%20verbs%20for%20use%20in%20planning%20and%20the%20dissemination%20of%20orders.pdf> (16.08.2016).

9. Autorimärke

Artikli lõppu lisatakse autori(te) nimi või nimed poolpaksus kirjas ja suurtähtedega, mille järele märgitakse akadeemiline tiitel. Kaitseväelaste puhul eelneb nimele auaste. Järgmisele reale märgitakse autori töö- või teenistuskohat ja amet(ikoht).

Näited

Major **KARL SALUM**, MA
KVÜÕA rakendusuringute keskuse teadur

Kolonel **ANDREAS THALHAMMER** (1960), *mag. phil.*, MBA (haridusjuhtimine)
Austria Riigikaitseakadeemia humanitaar- ja sotsiaalteaduste instituudi juhtivõppejõud ning teadur

10. Autori(te) eesti- ja ingliskeelne tutvustus

Artiklile lisatakse autori(te) lühitutvustus nii eesti kui ka inglise keeles (*contributors*). Mõlemad paiknevad artiklikogumiku lõpus. Märgitakse ära autori(te) nimi või nimed (poolpaksus kirjas ja suurtähtedega). Järgneb teave hariduse kohta (teaduskraadid ja eriala). Kirja pannakse peamised uurimisvaldkonnad ning autori(te) olulisemad töö- või teenistuskohad.

Eestikeelse autoritutvustuse näide

Dr **WOLFGANG WEDEL** (1960). *Hariduskäik*: 1978–1983 Müncheni ülikool, *magister artium*'i kraad ajaloo ja sotsioloogia erialal; 1997 Hamburgi ülikool, *dr. rer.*

pol. kraad sotsioloogia erialal; 2004 Müncheni ülikool, *dr. habil.* militaarsotsioloogia erialal.

Töökoht ja amet: 1983–1989 Müncheni ülikooli sotsiaalteaduskonna sotsioloogia instituudi teadur; 1989–2001 Bundeswehri sotsiaaluuringute instituudi (SOWI, Strausberg) teadur; alates 2001 Führungsakademie der Bundeswehr (Hamburg), sotsiaalteaduskonna militaarsotsioloogia dotsent.

Peamised uurimisvaldkonnad: militaarsotsioloogia, julgeolekupoliitika ja strateegilised kultuurid.

Ingliskeelse autoritativustuse näide

Dr. phil. **WOLFGANG WEDEL** (1960). *Education:* 1978–1983 Ludwig Maximilian University of Munich, Magister artium's degree in History and Sociology; 1997 University of Hamburg, *doctor rerum politicarum* in Sociology; 2004 post-doctoral degree (*dr. habil.*) in Military Sociology at the Ludwig Maximilian University of Munich.

Professional career: 1983–1989 University of Munich, Institute of Social Sciences, Researcher; 1989–2001 Bundeswehr Institute of Social Sciences, Researcher; since 2001 Bundeswehr Command and Staff College (Führungsakademie), Associate Professor of Military Sociology.

His main fields of research include military sociology, security policy and strategic cultures.